

Sopimus henkilöresurssin yhteistoiminnallisesta käytöstä kuntien ilmastosuunnitelmien laatimiseksi

KHALL 22.05.2023 § 97
82/00.04.01/2022

Ilmastolakiin tuli 1.3.2023 voimaan muutos, joka asetti kunnille velvoitteen laatia ilmastosuunnitelmat. Kunnan ilmastosuunnitelma on laadittava tai päivitettävä vähintään kerran valtuustokaudessa alkaen seuraavasta valtuustokaudesta. Suunnitelman hyväksyy kunnanvaltuusto.

Laki edellyttää, että suunnitelmassa on mm. tavoite kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä ja sen edellyttämät toimet. Lisäksi suunnitelmaan on sisällytettävä tiedot sen toteutumisen seurannasta. Samoin kunnan tulee ottaa ilmastosuunnitelma huomioon kuntastrategiassa ja toimintakertomuksessa. Suunnitelman laatimisessa voi tehdä alueellista yhteistyötä.

Ilmastolain mukaisten suunnitelmien laatimiseen ja päivittämiseen on mahdollista saada ympäristöministeriön avustusta. Avustusten hakeminen on avautunut toukokuussa 2023. Kuluvan vuoden avustukset jaetaan niille kunnille, joilla ei vielä ole ilmastosuunnitelmaa. Avustusta on mahdollista saada 45 000 €/kunta.

Hämeen liiton käynnistämän Hämeen ilmastotyön spurtti (Häspi) hankkeessa valmisteltiin ideapaperi jaetusta ilmastokoordinaattorista kuluvan vuoden alkupuolella. Hankkeesta olivat kiinnostuneita Hausjärven, Lopen ja Tammelan edustajat. Hankkeessa suunniteltiin palkattavaksi kuntien yhteinen ilmastokoordinaattori kahden vuoden määräaikaiseen työsuhteeseen. Ilmastokoordinaattorin työnä olisi auttaa kuntia ilmastotyön suunnittelussa ja jalkauttamisessa yhdessä kuntaorganisaation sekä keskeisten sidosryhmien kanssa. Hankkeelle asetettiin tavoitteiksi: 1. kuntien ilmastosuunnitelmien luominen ja kehittäminen, 2. Tavoitteellinen ilmastotyö, 3. Osallistaminen.

Hankkeen hyötyinä ajateltiin olevan, että jaettu ilmastokoordinaattori mahdollistaa kuntien rajallisten resurssien tehokkaan kohdentamisen. Hankkeeseen osallistuvat kunnat ovat suunnilleen samassa vaiheessa ilmastotyönsä osalta, minkä lisäksi ne ovat maantieteellisesti lähellä toisiaan ja niiden elinkeinorakenne painottuu samoille sektoreille. Yritykset ja lapsiperheet ovat entistä tarkempia siitä, että heidän kotikuntansa on ilmasto-työssään ajan tasalla. Hyvin koordinoitu ilmastotyö toimii vetovoimatekijänä elinkeinoelämälle ja koulutetuille lapsiperheille. Kunnan "vihreä brändi" heijastuu myös alueen yrityksiin, jotka voivat käyttää sitä osana omaa brändityötään. Ilmastotyön koordinointi mahdollistaa tehokkaamman ilmastomuutokseen varautumisen kuntien tasolla. Varautuminen sään ääri-ilmiöihin kuten myrskyihin, tulviin ja helleaaltoihin vähentää niistä seuraavia vahinkoja ja säästää tätä kautta myös kustannuksia. Energiantuotannon kehittäminen tuottaa vastaavia vaikutuksia, kun kuntien energiaomavaraisuutta voidaan lisätä ja näin vähentää mahdollisten tulevien energiakriisien vaikutuksia.

Hankkeen kustannuksiksi suunniteltiin yhteensä 75 000 – 80 000 €. Kun avustusta on saatavissa tuo 45 000 €/kunta, voivat kustannukset ovat suuremmatkin. Mikäli kunnat saavat avustuksen, ei hankkeesta pitäisi jäädä kunnille olleenkaan kustannuksia. Avustuksen hakemista on suunniteltu kesäkuulle, mikäli kaikista osallistuvista kunnaista saadaan myönteinen päätös hankkeen aloittamisesta. Kuntien edustajien kanssa käydyissä keskusteluissa on alustavasti sovittu, että Tammela toimisi hankkeessa vastuukuntana ja palkkaisi ilmastokoordinaattorin. Yhteisen ilmastokoordinaattorin palkkaamisesta on laadittu esitys yhteistoimintasopimukseksi.

- Liitteet: Jaettu ilmastokoordinaattori ideapaperi
Sopimus henkilöresurssin (ilmastokoordinaattori) yhteistoiminnallisesta käytöstä kuntien ilmastosuunnitelmien laatimiseksi
- Valmistelija: Projektipäällikkö Hannu Jalava, puh. 050 521 9962
- Esittelijä: Kunnanjohtaja
- Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää
- 1) osallistua Lopen ja Hausjärven kuntien kanssa hankkeeseen, jossa palkataan kahden vuoden ajaksi kuntien yhteinen ilmastokoordinaattori laatimaan kuntien ilmastosuunnitelmat sekä auttaman kuntien ilmastotyön muussa suunnittelussa ja kehittämisessä. Ehtona osallistumiselle on, että kunnat saavat ilmastosuunnitelmien laadintaan tarkoitetun ympäristöministeriön avustuksen,
 - 2) hyväksyä liitteenä olevan yhteistoimintasopimuksen, johon kunnanjohtaja voi tarpeen mukaan hyväksyä vähäisiä muutoksia ja täydennyksiä.
- Asian käsittely: Projektipäällikkö Hannu Jalava ja tekninen johtaja Jari Kauppi olivat kokouksessa esittelemässä ilmastosuunnitelmaan liittyvää asiaa klo 17.04—17.21. He poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.
- Päätös: Kunnanhallitus päätti
- 1) osallistua Lopen ja Hausjärven kuntien kanssa hankkeeseen, jossa palkataan kahden vuoden ajaksi kuntien yhteinen ilmastokoordinaattori laatimaan kuntien ilmastosuunnitelmat sekä auttaman kuntien ilmastotyön muussa suunnittelussa ja kehittämisessä. Ehtona osallistumiselle on, että kunnat saavat ilmastosuunnitelmien laadintaan tarkoitetun ympäristöministeriön avustuksen,
 - 2) hyväksyä liitteenä olevan yhteistoimintasopimuksen, johon kunnanjohtaja voi tarpeen mukaan hyväksyä vähäisiä muutoksia ja täydennyksiä sekä
 - 3) todeta, että Tammela toimii hankkeessa vastuukuntana.
- Ote: Lopen kunta, Hausjärven kunta, Hannu Jalava